

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Adam Roch
SSN Igor Zgoliński

w sprawie A. M.

skazanego za czyn z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12§1 k.k. w zw. z art. 60§4 i 6 pkt 2 k.k. i art. 34§1 i 1a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 2023 r.,

kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 sierpnia 2020 r., sygn. akt VIII K 4/20

**uchyla wyrok w zaskarżonej części odnośnie oskarżonego A.
M. i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w
Warszawie do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2020 roku, sygn. akt VIII K 4/20 skazał A. M. na karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz z obowiązkiem potrącania z wynagrodzenia 15% wysokości wynagrodzenia w

stosunku miesięcznym na cel społeczny związany z przeciwdziałaniem narkomanii tj. na Stowarzyszenie Monar oraz orzekł przepadek równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 120.000 zł.

Od powyższego wyroku nie została wniesiona apelacja.

Kasację na korzyść skazanego od wyroku Sądu Okręgowego wniosł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k. polegające na orzeczeniu poza zakresem złożonego przez oskarżonego A. M. i zaakceptowanego na rozprawie, po uprzedniej modyfikacji przez prokuratora, wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej i wymierzenie oskarżonemu na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 4 i § 6 pkt 2 k.k. i art. 34 § 1 i la k.k. kary sekwencyjnej w postaci 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, a nadto z obowiązkiem potrącania z wynagrodzenia oskarżonego 15 % wysokości wynagrodzenia w stosunku miesięcznym na cel społeczny związany z przeciwdziałaniem narkomanii tj. na Stowarzyszenie Monar, w sytuacji gdy zaakceptowany przez Sąd wniosek oskarżonego przewidywał jedynie potrącanie 15 % wynagrodzenia, natomiast nie przewidywał równoczesnego obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy.

Skarżący wniosł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części w odniesieniu do oskarżonego A. M. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Okręgowy przepisów prawa karnego procesowego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w niniejszej sprawie obrońca oskarżonego A. M. złożył w jego imieniu wniosek o dobrowolne poddanie się karze i wymierzenie 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary 1 roku i 6 miesięcy

ograniczenia wolności z obowiązkiem potrącania z wynagrodzenia oskarżonego 10-15 % jego wysokości oraz przepadek korzyści majątkowej w wysokości 120.000 zł. Prokurator wyraził zgodę na dobrowolne poddanie się karze przy zastosowaniu art. 60§4 k.k., z zastrzeżeniem potrącania 15% wynagrodzenia, na co oskarżony i jego obrońca wyrazili zgodę. Sąd Okręgowy postanowił na podstawie art. 387 § 2 i 5 k.p.k. uwzględnić wniosek A. M. o wydanie wyroku skazującego, albowiem zachodzą okoliczności wskazane w art. 387 § 2 k.p.k., uznając jednocześnie za ujawnione dowody wymienione w akcie oskarżenia (k. 138-139 akt Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. VIII K 4/20).

Uzgodniony zatem wymiar kary wobec A. M. to kara 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kara 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem potrącania z wynagrodzenia oskarżonego 15 % jego wysokości oraz przepadek korzyści majątkowej w wysokości 120.000 zł.

Sąd Okręgowy zaś wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2020 roku orzekł wobec oskarżonego karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz obowiązek potrącania z wynagrodzenia oskarżonego 15 % jego wysokości oraz przepadek korzyści majątkowej w wysokości 120.000 zł.

Zgodnie z art. 387§2 i 5 k.p.k. Sąd może uwzględnić wniosek o wydanie wyroku skazującego, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości; uwzględnienie wniosku jest możliwe jedynie wówczas, gdy nie sprzeciwia się temu prokurator, a także pokrzywdzony należycie powiadomiony o terminie rozprawy oraz pouczone o możliwości zgłoszenia przez oskarżonego takiego wniosku. Zgodnie z § 3 Sąd może uzależnić uwzględnienie wniosku oskarżonego od dokonania w nim wskazanej przez siebie zmiany. Przepis art. 341 § 3 stosuje się odpowiednio. Zgodnie z § 5 przychylając się do wniosku, sąd może

uznać za ujawnione dowody wymienione w akcie oskarżenia lub dokumenty przedłożone przez stronę.

Należy wskazać, że złożenie wniosku w trybie art. 387 § 1 k.p.k. nie obliuguje sądu rozpoznającego sprawę do jego automatycznego uwzględnienia. Wniosek taki podlega kontroli w zakresie spełnienia wszystkich warunków dopuszczalności. Oznacza to, że sąd akceptujący wniosek musi weryfikować nie tylko fakty, ale także zgodność ustaleń z aktualnym stanem prawnym. W sytuacji, w której treść wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest, bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną jego wadliwość (vide art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2023 roku, sygn. I KK 509/22, wyrok z dnia 13 czerwca 2023 roku, sygn. I KK 37/23).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy na podstawie art. 387§2 i 5 k.p.k. uwzględnił wniosek zarówno A. M., jego obrońcy i prokuratora, o dobrowolne poddanie się karze, jednocześnie nie stwierdzając żadnych ku temu przeciwwskazań. Skoro zatem Sąd zaakceptował ten wniosek i nie stwierdził podstaw do jego modyfikacji, winien orzec karę taką jaka została w niniejszej sprawie ustalona tj. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem potrącania 15% wysokości wynagrodzenia na cele społeczne oraz przepadek równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 120.000 zł. Sąd Okręgowy zaś orzekł karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz obowiązek potrącania z wynagrodzenia oskarżonego A. M. 15 %wysokości wynagrodzenia w stosunku miesięcznym na cel społeczny i przepadek równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 120.000 zł.

Zatem, dzielając stanowiska prokuratora, wskazać należy, że Sąd Okręgowy dopuścił się rażącego naruszenia przepisów wskazanych zarzucie kasacji, bowiem wniosek oskarżonego A. M. nie obejmował orzeczenia kary ograniczenia wolności z równoczesnym obowiązkiem potrącania 15 % wynagrodzenia oraz obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne.

Ten ostatni element rozstrzygnięcia wykraczał więc poza uzgodnienia zawarte we wnioskach stron i jednocześnie zaakceptowane przez Sąd.

Błędnie zatem postąpił Sąd Okręgowy wydając (surowszy) wyrok w tym trybie, bowiem nie był uprawniony do dodatkowego orzeczenia obowiązku wykonywania przez oskarżonego nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne (nie określając przy tym wymiaru godzin tej pracy w stosunku miesięcznym).

Z tego względu należało uchylić zaskarżony wyrok i sprawę przekazać w zaskarżonym zakresie do ponownego rozpoznania, podczas którego Sąd Okręgowy powinien uwzględniając prawidłowość wniosku o dobrowolne poddanie się karze, orzec karę w takim wymiarze jak ta wskazana przez oskarżonego i jego obrońcę, oraz zaakceptowana przez prokuratora.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[PGW]

[ł.n]